

OPAKOWANIA WIELOMATERIAŁOWE – przydatne informacje dla przedsiębiorców

OPAKOWANIA WIELOMATERIAŁOWE TO OPAKOWANIA WYKONANE CO NAJMNIJ Z DWÓCH RÓŻNYCH MATERIAŁÓW, KTÓRYCH NIE MOŻNA ROZDZIELIĆ RĘCZNIE LUB ZA POMOCĄ PROSTYCH METOD MECHANICZNYCH – definicja wg ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi z 13 czerwca 2013 r. (art. 8 p-kt 10).

- **Uwaga: definicja opakowań wielomateriałowych i przyjęta praktyka w krajach UE zalicza do opakowań wielomateriałowych wszelkie połączenia dwóch lub więcej różnych materiałów, niezależnie od ich procentowego udziału w opakowaniu. Kryterium dotyczące możliwości rozdzielenia tych materiałów należy rozumieć jako rozdzielenie całkowite, czyli połączone dwa materiały muszą dać się rozdzielić nie pozostawiając fragmentów lub części jednego materiału na drugim materiale, np. jeśli opakowanie składa się papieru i folii, która jest sklejana na wąskim kołnierzu i przy rozdzielaniu pozostaje na papierze fragment folii lub odwrotnie to należy zaliczać takie opakowanie do grupy wielomateriałowej.**

NOWY SPOSÓB REALIZACJI OBOWIĄZKÓW ODZYSKU I RECYKLINGU OD 2014 r.

Z dniem 1 stycznia 2014 r. weszła w życie nowa ustawa o gospodarowaniu opakowaniami i odpadami opakowaniowymi z 13 czerwca 2013 r. (zwana dalej Ustawą). Zmiany wprowadzone przez nową ustawę są znaczne, w tym w zakresie dotychczasowej realizacji ustawowych obowiązków odzysku i recyklingu opakowań. Ustawa wprowadza nowy sposób realizacji obowiązków odzysku i recyklingu w stosunku do opakowań wielomateriałowych i opakowań po środkach niebezpiecznych, w tym wprowadza dla przedsiębiorców obowiązek zbudowania systemu zbierania odpadów z opakowań po środkach niebezpiecznych i wielomateriałowych oraz zapewnienia ich odzysku i recyklingu (art. 18). **Obowiązki te wprowadzający może zrealizować samodzielnie lub poprzez porozumienie, które zawierane jest poprzez izbę gospodarczą z Marszałkiem województwa.** Możliwość samodzielnej realizacji obowiązków ustawowych jest zdecydowanie mniej korzystna dla przedsiębiorcy niż skorzystanie z możliwości zawarcia porozumienia o którym mowa w art. 25 ustawy. Konkretny poziom odzysku i recyklingu na poszczególne lata do roku 2020 dla w/w opakowań zostały ustalone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska. Poziom odzysku i recyklingu ma rok 2014 wynosi: odzysk – 14%, recykling – 10% bez względu na materiały z których wykonane jest opakowanie wielomateriałowe.

RYNEK OPAKOWAŃ WIELOMATERIAŁOWYCH I ODPADÓW Z NICH POWSTAJĄCYCH

Szacuje się, że na rynek corocznie trafia od 220 do 250 tys. ton opakowań wielomateriałowych z produktami, w tym ok. 30% stanowią kartoniki do płynnej żywności. Opakowania wielomateriałowe są dość powszechnie stosowane do różnych celów, w tym w przemyśle spożywczym i napojowym. Z opakowań wielomateriałowych powstają odpady, które nie są powszechnie zbierane. Część tego typu opakowań nie nadaje się do recyklingu lub ich recykling jest bardzo kosztowny. Stosunkowo dobrym opakowaniem do recyklingu są kartoniki do płynnej żywności, w których udział celulozy przekracza 60%. Generalnie recykling tych opakowań jest procesem wymagającym ich selektywnego zebrania, transportu, belowania i dostarczenia do specjalistycznych instalacji posiadających możliwość ich przetworzenia. Należy jednak pamiętać, że odzyskanie celulozy nie kończy procesu, ponieważ pozostaje jeszcze ok. 40% innych materiałów z opakowania, które powinny być również przetworzone w procesach recyklingu materiałowego. Obecnie w kraju brakuje instalacji do pełnego recyklingu wszystkich materiałów z kartoników do płynnej żywności i pozostałe po odzyskaniu celulozy materiały odpadowe są przekazywane do produkcji paliw alternatywnych wykorzystywanych w procesach odzysku energii. Z recyklingiem pozostałych opakowań

wielomateriałowych są obecnie znacznie większe problemy, a co za tym idzie wiąże się to większymi kosztami stworzenia systemu zbierania i przetwarzania tych odpadów.

W przypadku obowiązku odzysku sprawa jest prostsza, ponieważ odpady opakowaniowe wielomateriałowe mogą być w formie zmieszanej przekazywane do produkcji paliw alternatywnych i następnie wykorzystywane w procesach odzysku energii. Należy przewidywać, że rynek ten będzie się rozwijał w najbliższych latach. Należy również przewidywać rozwój rynku recyklingu odpadów opakowaniowych innych niż kartoniki do płynnej żywności. W roku 2014 należy oczekiwać, że większość ustawowego obowiązku recyklingu będzie wykonana kartonikami do płynnej żywności.

MATERIAŁY OPAKOWANIOWE

- **UWAGA: druki, lakiery, warstwy łączące, kleje w foliach wielowarstwowych, cyny w opakowaniach stalowych itp. nie stanowią materiałów opakowaniowych!**

Materiałami opakowaniowymi są materiały uwzględnione w aneksach 1-6 Decyzji Komisji Europejskiej 97/129/EC, z dnia 28 stycznia 1997 r. ustanawiającej system identyfikacji materiałów opakowaniowych. Opakowania wielomateriałowe klasyfikowane są pod kodem 15 01 05.

PRZYKŁADY OPAKOWAŃ WIELOMATERIAŁOWYCH – UKŁADÓW WIELOMATERIAŁOWYCH

Zostały opisane w aneksie 7 Decyzji Komisji Europejskiej 97/129/EC, z dnia 28 stycznia 1997r. ustanawiającej system identyfikacji materiałów opakowaniowych.

UKŁADY WIELOMATERIAŁOWE W OPAKOWANIACH
Papier i tektura/różne metale Papier i tektura/plastik Papier i tektura/aluminium Papier i tektura/plastik/aluminium
Plastik/aluminium Plastik/blacha Plastik/różne metale
Szkło/plastik Szkło/aluminium Szkło/blacha Szkło/różne metale

UWAGA: opakowań wykonanych z różnych tworzyw sztucznych (np. PE i PP) nie traktuje się jako wielomateriałowych!

ELEMENTY I SKŁADNIKI OPAKOWANIA

Elementy stanowią część opakowania, która może być oddzielona ręcznie lub przy użyciu prostych środków fizycznych np. etykiety.

Składniki stanowią część opakowania lub jego elementów, które nie mogą być oddzielone ręcznie lub przy użyciu prostych środków fizycznych. np. butelka szklana oraz emalia stosowana do dekoracji powierzchni butelki.

- **UWAGA: butelka szklana z zamknięciem z tworzywa sztucznego i etykietą papierową nie jest opakowaniem wielomateriałowym, jest nim natomiast torebka z laminatu - papier/plastik.**

Zespół Porozumień Przedsiębiorców KIG

15 kwiecień 2014 r.